

Stadig meget at gøre

Solveig Hansen har siden 1992 været involveret i nødhjælpsarbejde til Cluj-Napoca i det nordvestlige Rumænien via Støtteforeningen Rumæniens Glemte Børn

AF SOLVEIG HANSEN

Støtteforeningen Rumæniens Glemte Børn har været i Rumænien næsten siden Ceausescus fald. Her har foreningen blandt andet arrangeret sommerlejr og andre aktiviteter for familieløse handicappede børnehjemsdrengene fra specialskolen Jucu i Cluj-Napoca i det nordvestlige Rumænien.

De seneste år har foreningens medlemmer via "Projekt Store Drengene" hjulpet de tidligere børnehjemsdrengene med at få fodfæste i voksenlivet.

Stadig meget at gøre

Eva Mendelovits nærmer sig de 50, hun er dværg, tilhører det ungarske mindretal og er af jødisk herkomst, så hun har kæmpet hele sit liv. Hun kæmpede hårdt for sin uddannelse til hospitalslaborant, for under Ceausescu måtte personer med handicap ikke uddanne sig, uanset opnåede resultater i folkeskolen.

Eva har siden 1992 været i Danmark flere gange og er medstifter af en af Rumæniens første handicaporganisationer, hvor det er "unge" med handicap der sætter dagsordenen. Prietenie (oversat: Venskab) har holdt lejre og medlemsmøder med hjælp fra blandt andre danske venner i Støtteforeningen Rumæniens Glemte Børn, ligesom den har deltaget i demonstrationer og avisinterviews.

I en mail i starten af oktober beretter hun:

"Situationen er langt bedre nu, men der er stadig me-

get at gøre. I går var Ovidiu (en af drengene fra Jucu, født med meget misdannede arme, *red.*) i fjernsynet. Han blev interviewet, fordi han har vundet en bordtennisturnering, så han benyttede lejligheden til at nævne sin hobby. Han ønsker brændende at blive kamera-mand.

Der kører også en spot på TV: En skakmester spiller mod en flok unge mennesker, en af de unge fyre vinder, og først da skakmesteren er på vej væk efter kampen, opdager han, at vinderen sidder i kørestol. Kommentatoren siger, frit oversat: Selv de handicappede kan udføre store bedrifter.

Foreningerne arrangerer forskellige sportskonkurrencer, malerkurser og forskellig underholdning.

De, der er stærkt handicappede kan nu få en personlig hjælper lønnet af regeringen.

Der er reserveret invalideparkeringspladser.

Det var alt det gode, men der er stadig masser af problemer. De fleste med handicap kan ikke finde sig et arbejde, der er ikke tilgængeligt til de offentlige bygninger og det er meget svært at få sit bevis på, at man er handicappet nok til at modtage hjælp fra det offentlige."

Lang line og omsorg

John McDaniels er amerikaner. Han har viet sit liv til de unge i Rumænien. Vi mødte ham første gang på en

Ewa Mendelovitz (th) er medstifter af en af Rumæniens første Handicaporganisationer.

Fakta

Støtteforeningen Rumæniens Glemte Børn er en frivillig, humanitær forening, der siden 1992 har kørt nødhjælp til Rumænien, støttet sommerlejr og andre aktiviteter for primært familieløse handicappede børnehjemsdrenge. De seneste år har foreningens medlemmer via Projekt Store Drengene hjulpet de

tidligere børnehjemsdrenge i den svære overgangsfase til selvstændig samfundsborger.

Solveig Hansen er kasserer i foreningen og kan træffes på 98 22 33 89 eller solosolha@hotmail.com, mere info på WWW.srgb.dk (siden er lidt forældet)

Alex

sommerlejr for de familieløse fra Specialskolen Jucu i 1992. Siden er han blevet koordinator for de knap tyve drenge, der har været mere eller mindre støttet via foreningens "Projekt Store Drengene." Aftalen er, at de drenge, der studerer, bliver forsørgt, og de, der arbejder, får suppleret deres alt for små startlønninger til de kan klare sig selv. Som alle teenagerdrenge behøver de lang line og megen omsorg, men med en børnehjemsopvækst i rygsækken er der lang vej for at opnå en værdig, selvstændig tilværelse.

Ovidiu

Det blev for meget for en af drengene, der ellers havde klaret sig fint gennem mange år og desuden havde et stort hjerte for sine kammerater. Da hans gæld blev uoverskuelig og truslen om firing hang over hovedet på ham, tog han sit eget liv. Som handicappet sigøjner blev hans selvværd ofte truet i mødet med mennesker udenfor børnehjemmet.

Ciprian

Oftest er det dog langt mindre problemer, de unge kæmper med, men hverdagen er og bliver barsk.

For nylig skrev John om Mihai, der trækker på det ene ben grundet poliølammeleser, at han er blevet tilbudt en skinne til ca. halv pris – men det beløber sig til tre måneders leveomkostninger. Rumæniens Glemte Børn finansierer selvfølgelig skinnen. Det er dejligt, at vi nemt kan hjælpe så direkte. Værre er det, at Mihai og Hans netop har fået at vide, at deres udlejer ønsker at sælge deres lejlighed. Lejekontrakter er et forholdsvis ukendt begreb i Rumænien, og lejeloven gælder sjældent for de dårligst stillede. Da bolig manglen er massiv, er det et tilbagevendende problem at skaffe de unge tag over hovedet. Mange andre unge flytter ind hos svigerfamilien, når de bliver gift, også selvom begge de unge er i job.

Felix

Hvordan gik det?

Nogle af de store drenge fra Jucu har klaret sig vældig godt, som det afspejles i nedenstående uddrag af beretning fra projektet til generalforsamlingen i september 2003:

Stelian er et af de mest positive eksempler på foreningens arbejde. Han knokler på med sin uddannelse. Han bidrager selv med sin pension til sin forsørgelse, og har haft lidt arbejde her i sommerferien, som også har hjulpet lidt til. Han har bestået samtlige eksamener, han har være til. Som en påskønnelse for sin indsats fik han en gammel computer, da vi besøgte Cluj i påsken i år. Den var af ældre årgang, men han kan arbejde på den hjemme og så finpudse på en bedre computer på skolen. Han blev meget glad for at få den og også stolt, da han fik forklaret, hvorfor det netop var ham, der fik den. Han er et godt eksempel for de andre drenge i projektet.

Alex har mistet sin engelske sponsor, men har afsluttet sin uddannelse på kontorskolen. Ved siden af er han startet som selvstændig tøjdesigner og skrædder. Det går ham faktisk helt godt. Han er dygtig til at sy og designe, og der er god efterspørgsel på hans tøj blandt venner og bekendte. Han er flyttet i lejlighed for sig selv og er selvforsørgende.

Ciprian har bestået uddannelse som kontorassistent med nogenlunde karakter, men på grund af sit handicap har han svært ved at finde sig et job. Han har haft samme sponsor som Alex og har også fået at vide, at sponseringen er stoppet for hans vedkommende. Ciprian overlever ved at sælge sine malerier og ikoner. Han er også god til at snakke engelsk, og det tjener han noget på, som oversætter for turister og hjælpeorganisationer, han har kontakt med. Han er en overlever og skal nok klare sig.

Felix er blevet færdig som sygehjælper, men har ikke kunnet finde arbejde og har her i sommer boet hos Stelian og er blevet sponsoreret af projektet. ■

Fakta

Rumænien – et ansøgerland præsenterer sig selv

Anden verdenskrig havde umiddelbart den konsekvens, at Rumænien blev tvunget til at afbryde alle forbindelser med det europæiske politiske og økonomiske system. Selvom Rumæniens befolkning gennem 45 år arbejdede hårdt for at udbedre skaderne fra krigstiden og for at modernisere økonomien og infrastrukturen samt forbedre levevilkårene, foregik udviklingen alligevel langsommere end i Vesteuropa, først og fremmest på grund af det kommunistiske system.

Revolutionen i december 1989 gjorde igen Rumænien til et demokratisk land, der har en helt naturlig rolle at spille i den europæiske families integrering og stabilisering. Grundlaget er den nye forfatning, vedtaget i 1991 efter en folkeafstemning, som genoptog den demokratiske rumænske forfatningstradition fra 1866-1938 og tilpassede den til den nye europæiske sammenhæng. Siden 1990 har den rumænske udenrigspolitik mål været at integrere Rumænien i de Europæiske og euroatlantiske strukturer EU og NATO, og i Helsingfors i 1999 besluttede det Det Europæiske råd at åbne forhandlingerne om Rumæniens indtræden i Den Europæiske Union.

Data om Rumænien

Etnisk fordeling: 90% rumænere, 7,2% ungare, 1,8% sigøjnere, 0,5% tyskere, 0,5% andre etniske grupper.

9 mio. rumænere bor i udlandet, heraf 4 mio. i Republikken Moldova og 2 mio. i USA og Canada.

Religion: Den rumænsk-ortodokse kirke rummer 86,6 % af befolkningen. Den øvrige del er romersk-katolsk, protestantisk, græsk-katolsk, medlem af Pinsekirken, baptist, muslim eller jødisk.

Beskæftigelse: Arbejdsstyrken er på ca. 10 mio., heraf er 35% beskæftiget i landbruget, 34% i servicebranchen, 30% i forarbejdningsindustrien og 1% i bygge- og anlægssektoren.

Arbejdsledighed: 11%

Beskrivelsen (forkortet af Solveig Hansen) er udarbejdet forår 2001 af Rumæniens Ambassade i Danmark.